

Kada gledamo stare fotografije Novog Sada, gotovo da nema nijedne na kojoj se ne nalazi Dunav sa raznoraznim (pontonskim) mostovima, brodićima ili čamcima, bilo da se sa Petrovaradinske tvrđave gleda na grad ili obrnuto. No, iako je Dunav od davnina simbol Novog Sada, Novosađani ni izbliza nisu iskoristili bogatstvo, koje im svakodnevno protiče pred očima. Ne samo da Novi Sad nije izašao na Dunav u punom smislu te reči, već to ne čine ni Novosađani. Jednu od ideja da približi najlepšu evropsku reku svojim sugrađanima i da od novosadskog Dunava napravi novosadski brend za strane i domaće turiste, pokušava da realizuje Aleksandar Ćirić Ćira. Svakodnevno, u 18,30 časova, sa špica na novosadskom Štrandu, svojim neobičnim brodom katamaranom na, sa jedne njegove strane okačenim raznobojnim kajacima i platformom sa uredno poređanim stolovima i stolicama za uživanje onih koji su se osmelili da se otisnu na neizvesno putovanje, Ćira i njegovi pajtaši, vrsni intelektualci opredeljeni da pokušaju da ispričaju dunavsku priču i da zainteresovanima ponude jedan univerzalni doživljaj koji nam je priroda ili Bog, kako bi ih i sam Spinoza izjednačio, podario, i privilegiju uživanja u poslednjim sunčanim zracima, i njegovom ispraćaju na počinak. Gospodin Ćira je taj prirodni fenomen doživeo više desetina puta u toku protekle dve godine i, kako sam kaže, svaki zalazak je bio drugačiji. Njegova draž nije samo u njegovoj lepoti, već i u njegovoj neponovljivosti. Upravo to je bio razlog da se na katamaranu nađemo ponovo, ovoga puta jednog paklenog julskog dana, da proverimo priču kapetana Ćire i otisnemo se put Novosadske kapije, vodenog prostranstva sa kojeg se najbolje sa vode, vidi zalazak sunca. Pre toga katamaran je plovio nizvodno, uz najlepšu plažu na Dunavu, po imenu Štrand, pored Veslačkog kluba Danubius, a potom zastao naspram popularne „bečarac“ plaže, da bi postiooci sa vode videli i Novi Sad i Petrovaradinsku tvrđavu. Sledila je jednočasovna vožnja uz Ribarsko ostrvo, Sremsku Kamenicu, Ledince.. Onda dolazimo do Rakovačkog rukavca ili popularne Novosadske kapije, najčarobnog mesta za posmatranje zalaska sunca sa Dunava. Tih petnaestak minuta stajali smo nemi pred čarolijom, zadržano i bez reči gledali taj neobični sjaj sunčanog Dunava, a kada se sunčev disk izgubio u drveću Futoške šume, u stvarnost nas je vratio spontani aplauz svih prisutnih ili pozdrav suncu, kao najiskreniji izraz sreće što smo bili deo nečega jedinstvenog. Definitivno, posmatranje Zalaska sunca na Novosadskoj kapiji mora postati novosadskim brendom, jer je čitava zamisao vrlo kvalitetna i jedinstvena.

U povratku, razgovaramo sa barba Ćira koji kaže:

-Pozitivna energija koja izbijaju iz svih onih koji se nađu na ovom plutajućem ostrvu, daje mi snagu i volju da izdržim u ovom poslu. Kada se završi jedan ovako lep dan, pomislim, sutra je novi, još lepši. I tako, svakog dana. Pored ove ture, atraktivni su i rekreativno turistički sadržaji, veslanje kajaka i kanua nizvodno Dunavom. Novosađani se još uvek stidljivo odlučuju na ovu vrstu avanturizma, ali zato imam redovne strance koji su u gostima ili na proputovanju, koji se preko interneta obaveštavaju o mogućnostima takvog užitka. Preko 80% mojih gostiju su

doznali za nas i koristili naše usluge informišući se preko interneta.

oKoliko je trošak broda da iznese jednu turu posmatranja zalaska sunca?

-Teško je pričati o tome. U Beogradu postoji slična priča, brodovi na kojima se prave rođendani, zakuske, plovidba oko Nebojšine kule, Ušća... Gruba računica govori da to košta 100-150 evra na sat, a prosek je tri sata po izletu. U Novom Sadu ne mogu da postignem te cene, i one su znatno niže, čak za 60% od beogradskih. Najveći problem je što Novosađani i uopšte ljudi ovde, ne mogu da shvate da Dunav nije more, da Dunav ne može da bude ni zamena za more.

Dunav je nešto sasvim, sasvim drugo, jedan poseban kvalitet. Dunav treba koristiti preko cele godine, ne samo kada uprži zvezda, preko 30°C, i kada se svi sjate na Štrand. Dunav je prelep i kada je samo 10°C, zimi i u jesen. Zimi je nestvaran sa zavejanim obalama i drvećem okićenim snežnom belinom. Naravno, govorim o mirnom vremenu, a ne kada duva košava ili vladaju neki ekstremni uslovi. U decembru i januaru svake godine imamo do dvadeset dana bez košave, koji su divni i besprekorni. Dunav je reka koja mnogo može da pruži i nalazi se pored nas.

oKako je moguće da ovako jedan kvalitetan projekat još nije postao brend?

-Država je ta koja bi preko svojih organizacija trebala da edukuje, usmerava, ukazuje na to da je ova priča, atraktivan zalazak sunca, jedinstvena i neponovljiva. Imam dokaza da nikom, ali provereno nikom, nije pala na pamet ovakva priča, ili bar nije realizovana, jer sam proverio da niko ni u jednoj zemlji koja izlazi na Dunav, u Mađarskoj, Austriji, Nemačkoj, ne ispraća sunce sa reke. Uvek je to sa nekog brdašca, tvrđave ili drugog mesto, ali uvek je u pitanju posmatranje zalaska sunca sa obale. Takva praksa se nije primila, jer država jedan takav projekat, nije medijski podržala. Za tako nešto potreban je veliki marketing, velika reklama, a svaki marketing je za malog preduzetnika velika investicija.

oKada si otkrio fenomen posmatranja zalaska sunca sa Dunava?

- Nisam ga ja otkrio. Svaki Novosađanin koji ima lađu ili čamac zna za njega i njegove lepote, ali ga niko ne ispraća. Vidite, do pre pola sata Dunav je bio pun čamaca, a sada, kada je najlepše, nema ni jednog. Svi su se sklonili. Pitanje je zašto to nije omasovljeno. Ja sam u projektu, koji sam ponudio Gradu, naglasio ideju da se organizovano posmatra zalazak sunca. To bi podrazumevalo da svi vlasnici brodica iz novosadske marine, Sremskih Karlovaca i drugi, da čamcima dolaze do kapije i da to bude masovno i da tu bude 30, 40 i 50 čamaca. Beograd, uz „Dane Dunava“, ima i manifestaciju „Noć na Dunavu“, mnogo bolje koristi svoje reke nego mi. Ja sam hteo da to, i mnogo više, prenesem u Novi Sad. Pitanje je zašto i na mom brodu nema više ljudi. Cena od 500 dinara za dva i po sata vožnje brodom je simbolična kada se uzme u obzir cena autobuske karte od Novog Sada do Beograda od 700 dinara za sat i petnaest minuta, i to uz ovakav doživljaj posmatranja Pwetrovaradinske tvrđave, Mosta Slovode, Novosadske kapije sa pogledom na Rakovčki rukavac i Futošku šumu. Šteta je što vreme prolazi, što možda ovo što je naše može da iskoristi neko drugi, preduzimljiviji i preduzetljiviji, a onda će nam biti žao.

oDa li to znači da ćeš dići ruke od svega?!!

-Moja energija ne jenjava, jer Dunav je moja snaga. Na Dunavu sam već 30 godina. Ova reka je i dalje moja inspiracija, uživanje i kao što sam rekao, snaga. Meni je jasno da pojedinac sam ne može da realizuje jedan takav ozbiljan projekat, ali mi nije jasno da država ne podržava nešto što je u njenom interesu, jer je reč o dobroj turističkoj ponudi. Meni ne trebaju pare na ruke, već da se obezbediti jedno pet bilborda u Novom Sadu na kojima bi se pojavila slika zalazećeg sunca. To bi puno značilo. Planirao sam i izložbu fotografija, da se od marta do oktobra okupe naši vrsni fotografi, a imamo ih mnogo, da se provozaju sa nama i slikaju dunavske obale i

zalazak sunca. Da grad otkupi dvadesetak najuspešijih fotografija zalazaka sunca i da se preko leta postavljaju izložbe koje će putovati od novosadskog Štranda, preko Beograda, Smedereva... U centru grada je postavljena Zemurevićeva izložba vanserijskih fotografija Dunava koji teče kroz Nemačku, koja je izazvala veliko interesovanje Novosađana. Zamurović je veliko ime u svetu fotografije, ali Dunav u Nemačkoj ne može da se poredi sa lepotom i snagom Dunava koji teče kroz Srbiju. Sportskim žargonom rečeno, to su dva potpuno različita sporta i to nije ni za porediti. Možda bi bilo lepo i edukativno, da su se i ove godine, uz fotografije Dunava koji teče kroz Nemačku, našle fotografije Dunava koji teče kroz našu zemlju, pa neka ljudi procene sami-zaključio je naš sagovornik i vidno raspoložen provozao na Dunavcem kako bi naš utisak bio još lepši.

Ja sam ubeđen da je vožnja katamaranom i posmatranje zalaska sunca, jedinstven doživljaj, nešto poput odlaska na Petrovaradinsku tvrđavu, Zmaj Joviu ulicu, na Egzit, Sterijino pozorje... Siguran sam i da će svako, ko se bar jednom nađe na Ćirinom katamaranu, sa zadovoljstvom svoje goste povesti na to čarobno putovanje Dunavom. Samo da Ćira i dalje bude tu, na špicu, nasmejan i pun pozitivne energije da se bori sa problemima za koje samo on zna. Valjda će ova priča dopreti i do onih koji raspolažu fondovima. Uostalom, zar oni nisu tu da pomognu ljudima koje imaju sjajne projekte. Ili se, možda, varam.

[Više slika pogledajte o v d e.](#)